ז מֵימְרָא דְּרַב יְהוּדָה (שם) קִינְבָא שָׁרִי וּכְפַרוּשׁ הָעָרוּךְ (ערך קנב), הָרֹא״ש שָׁם (סי׳ יח). ח יְרוּשַׁלְמִי בְּפֶרֶק ה׳ דְּבֵיצָה (ה״ב) וּכְרַבִּי יוֹחָנָן וּכְתָבוֹ הַתּוֹסָפוֹת (כג. ד״ה על) וְהָרֹא״ש סוֹף פֶּרֶק ב׳ דְּבֵיצָה (סי׳ כב). ט הָרֹא״ש שָׁם. י טוּר בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת אָבִיו (שו״ת הרא״ש) כְּלָל ה׳ סִימָן ח׳ וּכְמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ הַבֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב וכו׳ בתשובה).

והגהות אשר״י ומרדכי ותוספות פרק (קמא) [ב׳] דביצה (הג״א סי׳ יז, מרדכי סי׳ תרפג, תוספות כב. ד״ה והמסתפק)). * וּמֻתָּר לְהַעֲמִיד נֵר (כה) בְּמָקוֹם שֶׁהָרוּחַ שׁוֹלֵט כְּדֵי שֶׁיִּכְבֶּה, אֲבָל אָסוּר לְהַעֲמִידוֹ שָׁם אִם כְּבָר (י) (כו) הָרוּחַ מְנַשֵּׁב (מהרי״ל (מנהגיס)): **ד** [ז]**נֵר שֶׁכָּבָה וְרוֹצֶה לְהַדְלִיקוֹ** (כז) **בּוֹ בַּיּוֹם, מֻתָּר** (יא) (כח) **לַחְתֹּךְ רֹאשׁ הַפְּתִילָה כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נֹחַ לִדָּלֵק.** הַגָּהּ: (כט) וְשִׁיּוּרֵי שֶׁמֶן וּפְתִילָה מֻתָּרִין אֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב אַחַר שַׁבָּת אוֹ שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה (בית יוסף (ד״ה ולענין הלכה) בשם רוב הפוסקים): **ה** * [ח]**נֵר שֶׁל** (יב) **בַּטָּלָה** (ל) **דְּהַיְנוּ שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לוֹ, אָסוּר לְהַדְלִיקוֹ.** (לא) [ט]**אֲבָל שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת לֹא חֲשִׁיב שֶׁל בַּטָּלָה** [י]**וּמֻתָּר לְהַדְלִיקוֹ אֲפִלּוּ**

בְּאֵר הֵיטֵב

(י) **הָרוּחַ.** כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״י) וְהַמִּנְהָג בְּלֵיל יוֹם טוֹב שֶׁאֵין לוֹקְחִין הַנֵּרוֹת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לַבַּיִת כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת דִּבְכָל רֶגַע וָרֶגַע הָרוּחַ מְנַשֵּׁב וְאִי אֶפְשָׁר לְהַבְחִין, דְּלֹא כִּשְׁלָ״ה (שם) שֶׁאוֹסֵר לְתָחְבוֹ בְּחוֹל רַק יוֹלִיכוֹ לְבֵיתוֹ, וְנַהֲפֹךְ הוּא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, עַיֵּן שָׁם: **ד** (יא) **לַחְתֹּךְ.** אֶפְשָׁר בִּכְלִי אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף י׳. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא): **ה** (יב) **בַּטָּלָה.** וְכָל מַה שֶּׁמַּדְלִיק וְעוֹשֶׂה לִכְבוֹד יוֹם טוֹב לֹא מִקְרֵי נֵר בַּטָּלָה. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה סִימָן ל״ה, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב):

בֵּאוּר הֲלָכָה

דְּכַוָּנַת הַיֵּשׁ מַתִּירִין הוּא הֵיכִי שֶׁשְּׁנֵי הַחֲלָקִים נִדְלָקִין, עַיֵּן בְּטַ״ז לְקַמָּן בְּסָעִיף קָטָן י׳, וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א, וְכֵן מָצָאתִי בְּחֶמֶד מֹשֶׁה (ס״ד) דְּבָעִינַן שֶׁיְּהֵא גַּם הַחֵלֶק הַשֵּׁנִי נִדְלָק. וְכֵן כָּתַב בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ט) דְּהָא הַיֵּשׁ מַתִּירִין נוֹבֵעַ מִתּוֹסָפוֹת וְסִיעָתָם וְהַמָּקוֹר לְדִבְרֵיהֶם הוּא מֵהַדִּין דִּלְקַמָּן בְּסָעִיף ח׳, וְהַחֶמֶד מֹשֶׁה גַּם כֵּן הִטְעִים דְּבָרָיו מִשּׁוּם דְּאִם אֵינוֹ מַדְלִיק חֵלֶק הַתַּחְתּוֹן אַף שֶׁאֵין מְכַוֵּן לַעֲשׂוֹת עוֹד פְּתִילָה הָא פְּסִיק רֵישָׁא הוּא, וּבְמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל מְיַשֵּׁב קְצָת:

* **וּמֻתָּר לְהַעֲמִיד נֵר וְכוּ׳. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס״ק כה) **בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ דְּיֵשׁ מַחְמִירִין וְהוּא הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק״י), **וְעַיֵּן בְּמַטֵּה יְהוּדָה** (סי׳ רעז סק״ד) **שֶׁדָּחָה דְּבָרָיו. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי הַדִּין עִמּוֹ** מִטַּעַם הַמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן רס״ה (ס״ד) דְּאָסוּר לִתֵּן כְּלִי עִם מַיִם תַּחַת הַנִּיצוֹצוֹת מִטַּעַם שֶׁמָּא יַגְבִּיהַּ הַכְּלִי עִם מַיִם נֶגֶד הַנִּיצוֹצוֹת וִיכַבֶּה אוֹתָן וְהָכִי נַמִי כֵּיוָן שֶׁבְּכָל שָׁעָה מָצוּי לִהְיוֹת רוּחַ עָלוּל שֶׁיּוֹצִיא הַכְּלִי נֶגֶד הָרוּחַ. וּמַה שֶׁכָּתַב עוֹד וְהָעוֹלָם נוֹהֲגִין שֶׁלֹּא לְהוֹלִיךְ הַנֵּרוֹת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת מִטַּעַם זֶה, כָּתַב בַּהֲלָכָה בְּרוּרָה (סק״י) שֶׁלְּדַעְתּוֹ הוּא מֻתָּר בָּזֶה אֲפִלּוּ אִם נַחְמִיר בְּדִינוֹ הָרִאשׁוֹן שֶׁהֲרֵי כָּאן אֵינוֹ מְכַוֵּן כְּדֵי לְכַבּוֹתוֹ וְאַדְּרַבָּה הוּא רוֹצֶה שֶׁיָּאִיר לְפָנָיו, וְאִם כֵּן כָּל זְמַן דְּלֹא הָיָה הָרוּחַ וְלָא הָוֵי פְּסִיק רֵישָׁא שֶׁיִּכְבֶּה שָׁרִי. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה בְּהִפּוּךְ אֲפִלּוּ אִם נָקֵל בַּדִּין הָרִאשׁוֹן בָּזֶה יֵשׁ לְהַחְמִיר דַּהֲלִיכָה גּוֹרֵם בְּוַדַּאי שֶׁיִּכְבֶּה:

ה * נֵר שֶׁל בַּטָּלָה. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק״ל). **וְעַיֵּן מְאִירִי** בֵּיצָה דַּף י״ב (ע״א ד״ה ובירושלמי) **שֶׁכָּתַב נֵר שֶׁל בַּטָּלָה, כְּלוֹמַר נֵר שֶׁעוֹשִׂין אוֹתוֹ שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ אֶלָּא שֶׁאֵינָם רוֹצִים לַעֲמֹד בְּלֹא נֵר אֲפִלּוּ בְּשָׁעָה שֶׁהֵם יְשֵׁנִים,** עַיֵּן שָׁם הַטַּעַם דְּאֵין זֶה צֹרֶךְ יוֹם טוֹב כְּלָל. **מִיהוּ בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם מְפַחֲדִים לִישַׁן אִם אֵין נֵר דָּלוּק מִסְתַּבְּרָא דְּמֻתָּר** דְּהָוֵי בִּכְלַל צֹרֶךְ גּוּפוֹ וּכְמוֹ דְּמֻתָּר לְהָחֵם חַמִּין לְרַגְלָיו, וּכְעֵין שֶׁמָּצִינוּ בַּשַּׁ״ס דַּף כ״ה (ע״ב) בְּיַלְתָּא אִשְׁתּוֹ שֶׁל רַב נַחְמָן דִּשְׁרוּ לָהּ לְמִפַּק בַּאֲלוּנְקִי מִשּׁוּם בִּיעֲתוּתָא, וְעַיֵּן סִימָן תקכ״ב בְּמָגֵן אַבְרָהָם שָׁם (סק״א). וְדַע דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב) הֵבִיא בְּשֵׁם רַשַׁ״ל (שם) דְּהָעוֹלָם אֵין נִזְהָרִין בְּנֵר שֶׁל בַּטָּלָה וְיֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמֹכוּ דְּהָרַמְבַּ״ם מַתִּיר עַיֵּן שָׁם, וְאָנוּ לֹא הֶעְתַּקְנוּ זֶה מִשּׁוּם דְּרֹב הַפּוֹסְקִים מַחְמִירִין בָּזֶה וְכִסְפֵיקָא דִּירוּשַׁלְמִי (פ״ה ה״ב) עַיֵּן בְּרַשְׁבָּ״א בְּחִדּוּשָׁיו (כב: ד״ה גרסינן) וּבַעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש״ג סי׳ ג) וּבָרֹא״ש (פ״ב סי׳ כב) וְטוּר וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ד ח״א) וְשִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ רמב) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְשַׁעְיָה דְּלֹא הִתִּיר אֶלָּא בְּנֵרוֹת שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְגַם הַגְּרַ״ז (סי״ג) הִשְׁמִיט קֻלָּא זוֹ, עַל כֵּן אֵין לְהָקֵל בָּזֶה. **וְדַע עוֹד דְּנֵר שֶׁל יָא״ר צַיְי״ט אִם לֹא הִדְלִיקוֹ בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב יַדְלִיקֶנּוּ עַל כָּל פָּנִים בְּחֶדֶר שֶׁאוֹכְלִין בּוֹ דְּמוֹסִיף אוֹרָה בַּחֶדֶר, וְיוֹתֵר טוֹב שֶׁיַּדְלִיקֶנּוּ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְיֵצֵא מֵחֲשַׁשׁ נֵר שֶׁל בַּטָּלָה, וּבִשְׁעַת הַדְּחָק אֶפְשָׁר דְּיֵשׁ לְהַתִּיר בְּכָל גַּוְנֵי דְּהָוֵי כְּעֵין נֵר שֶׁל מִצְוָה שֶׁהוּא לִכְבוֹד אֲבוֹתָיו** כֵּן מִתְבָּאֵר בִּתְשׁוּבַת כְּתַב סוֹפֵר (סי׳ סה):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(כה) **בְּמָקוֹם שֶׁהָרוּחַ שׁוֹלֵט.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁיָּכוֹל לִשְׁלֹט כְּשֶׁיָּבוֹא, וְטַעַם (לא) הַהֶתֵּר מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ אֶלָּא גְּרַם כִּבּוּי בְּעָלְמָא. (לב) וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁמַּחְמִירִין בָּזֶה דִּבְכָל רֶגַע וָרֶגַע הָרוּחַ מְנַשֵּׁב. וּמִטַּעַם זֶה הַמִּנְהָג בְּלֵיל יוֹם טוֹב שֶׁאֵין לוֹקְחִין הַנֵּרוֹת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לְבֵיתָם כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂין בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת אֶלָּא תּוֹחֲבוֹ בְּחוֹל וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף קָטָן כ״א: (כו) **הָרוּחַ מְנַשֵּׁב.** אֲפִלּוּ הוּא (לג) רַק רוּחַ מְצוּיָה דְּאָז חֲשִׁיב כִּמְכַבֶּה מַמָּשׁ: **ד** (כז) **בּוֹ בַּיּוֹם.** דְּאִם רוֹצֶה לְהָכִין עַל יוֹם אַחֵר (לד) אֲפִלּוּ עַל יוֹם טוֹב שֵׁנִי, אָסוּר: (כח) **לַחְתֹּךְ רֹאשׁ הַפְּתִילָה.** כְּלוֹמַר (לה) הַפְּתִילָה הַנִּשְׂרֶפֶת (לו) וְלֹא חֲשִׁיב בָּזֶה תִּקּוּן מָנָא בַּמֶּה שֶׁמֵּסִיר הַגַּחֶלֶת, (לז) אֲבָל לַחְתֹּךְ בִּכְלִי מִגּוּף הַפְּתִילָה א]מִסְתַּבְּרָא דְּאָסוּר וּכְמוֹ שֶׁסָּתַם הַמְחַבֵּר לְקַמָּן בְּסָעִיף י׳: (כט) **וְשִׁיּוּרֵי שֶׁמֶן וּפְתִילָה וְכוּ׳.** וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר לְאַפּוּקֵי מִדַּעַת הַפּוֹסְקִים שֶׁסְּבִירָא לְהוּ דְּאִם כָּבוּ בְּשַׁבָּת אָסוּר לְהַדְלִיקָן אַחַר כָּךְ בְּיוֹם טוֹב, וְכֵן אִם כָּבוּ בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אָסוּר לְהַדְלִיקָן בְּיוֹם שֵׁנִי קָא מַשְׁמַע לָן דְּשָׁרִי. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסוֹף סִימָן תק״א בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לד) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים (לח) דִּלְכַתְּחִלָּה טוֹב לְהַחְמִיר, וְעַל כָּל פָּנִים יִרְאֶה לְהַדְלִיק הַפְּתִילוֹת מִצַּד הַשֵּׁנִי: **ה** (ל) **דְּהַיְנוּ שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לוֹ.** וְלֹא מִבָּעֵי אִם אֵין לוֹ בְּהַבְעָרָתוֹ צֹרֶךְ כְּלָל דְּאָסוּר [וּלְכַמָּה פּוֹסְקִים אִיכָּא בָּזֶה חִיּוּב מַלְקוֹת, עַיֵּן סִימָן תקי״ח (בה״ל ד״ה מתוך)], אֶלָּא אֲפִלּוּ עוֹשֶׂה זֶה לְאֵיזֶה צֹרֶךְ כְּגוֹן לְהַרְאוֹת עָשְׁרוֹ וּפִזְרוֹנוֹתָיו כֵּיוָן שֶׁאֵין מִתְכַּוֵּן בָּזֶה לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב אוֹ לְצֹרֶךְ גּוּפוֹ כְּלָל, אָסוּר. אָכֵן אִם עוֹשֶׂה זֶה לִכְבוֹד יוֹם טוֹב פָּשׁוּט דְּמֻתָּר וְגַם מִצְוָה אִיכָּא, (לט) וְאַף עַל גַּב שֶׁכְּבָר הִדְלִיק נֵרוֹת שֶׁל בְּרָכָה, כְּשֶׁמּוֹסִיף נֵרוֹת לְהַרְבּוֹת אוֹר בְּבֵיתוֹ אִיכָּא שִׂמְחַת יוֹם טוֹב. וְדַוְקָא בַּלַּיְלָה, אֲבָל בַּיּוֹם (מ) בְּוַדַּאי אָסוּר בְּבֵיתוֹ, וְאִם יֵשׁ בְּרִית מִילָה בַּבַּיִת, שֶׁנּוֹהֲגִין לְהַדְלִיק נֵרוֹת, מִסְתַּבְּרָא דְּמֻתָּר (מא) דְּכָל זֶה כְּבוֹד וְחִבּוּב מִצְוָה הוּא: (לא) **אֲבָל שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת לֹא חֲשִׁיב וְכוּ׳.** וְלֹא מִבָּעֵי בַּלַּיְלָה שֶׁהֲרֵי יֵשׁ כָּאן צֹרֶךְ מִצְוַת הַיּוֹם שֶׁאִם אֵין נֵרוֹת דּוֹלְקִים לֹא יִתְאַסְּפוּ שָׁם הָעָם לְהִתְפַּלֵּל, (מב) אֶלָּא אֲפִלּוּ בַּיּוֹם נַמִי מֻתָּר שֶׁהוּא כְּבוֹד הַמָּקוֹם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לא) הַגְּרָ״א **[וּמַה שֶּׁהִקְשָׁה מָגֵן אַבְרָהָם** (סק״י) **עַל זֶה מִסָּעִיף ב׳ כַּוָּנָתוֹ בְּמַה שֶּׁכָּתַב שָׁם בְּסָעִיף קָטָן ה׳ דְּלֹא שָׁרִי גְּרַם כִּבּוּי אֶלָּא בִּמְקוֹם פְּסֵידָא כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן של״ד סָעִיף כ״ב בַּהַגָּ״ה, בֶּאֱמֶת אוֹתָהּ הַגָּ״ה אֵין לָהּ מָקוֹר וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַטַּ״ז בְּסוֹף סָעִיף קָטָן ו׳ בְּסִימָן זֶה דְּלֹא מָצִינוּ חָבֵר לְשִׁיטָה זוֹ, וְגַם הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּעַצְמוֹ סָעִיף קָטָן ז׳ כָּתַב דְּהָרֹא״ש לֹא סְבִירָא לֵיהּ שִׁיטָה זוֹ. וְעַיֵּן בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי שֶׁכָּתַב דְּאֶפְשָׁר דִּבְיוֹם טוֹב לְכֻלַּי עָלְמָא שָׁרִי גְּרַם כִּבּוּי לְכַתְּחִלָּה וּכְמַשְׁמָעוּת הַתּוֹסָפוֹת בֵּיצָה דַּף כ״ב** (שם), **וְעַיֵּן לְקַמֵּיהּ]** וְכֵן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הָאֵלִיָּה רַבָּה (סי׳ רעז סק״א) וְהַמַּטֵּה יְהוּדָה (שם סק״ד) כְּמוֹ שֶׁהֵבֵאנוּ לְעֵיל בְּסִימָן רע״ז בַּבֵּאוּר הֲלָכָה (ד״ה הרוח), וְכֵן הִסְכִּים הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי לְהָקֵל עַל כָּל פָּנִים בְּיוֹם טוֹב: (לב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י), וְהֶעְתִּיקוּ דְּבָרָיו הַגְּרַ״ז (ס״י) וְחַיֵּי אָדָם (שם ס״א). וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה ומותר להעמיד): (לג) כֵּן מוּכָח בַּפּוֹסְקִים: **ד** (לד) פּוֹסְקִים, **וַאֲפִלּוּ בַּיָּד אָסוּר:** (לה) תּוֹסָפוֹת (כב. ד״ה קנבא) וְרֹא״ש (פ״ב סי׳ יח), וְהַמְחַבֵּר קִצֵּר בָּזֶה: (לו) טוּר, **וַאֲפִלּוּ בִּכְלִי שָׁרִי. אָכֵן לְהָנֵי שֶׁמַּחְמִירִין לְקַמָּן בְּסָעִיף י׳ אֲפִלּוּ בְּפֶחָם, אֶפְשָׁר דְּגַם בָּזֶה יֵשׁ לְהַחְמִיר:** (לז) אַף דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא) מִסְתַּפֵּק בָּזֶה, בַּכָּל בּוֹ הִלְכוֹת יוֹם טוֹב (סי׳ נח) כָּלַל לְהַאי דִּינָא עִם הַדִּין דְּסָעִיף י׳ בְּבַת אַחַת וְעַל שְׁנֵיהֶם הֵבִיא פְּלוּגְתַת הָרַאֲבַ״ד וְהָרַמְבַּ״ם, דִּלְהָרַמְבַּ״ם אָסוּר בִּכְלִי וּלְהָרַאֲבַ״ד שָׁרִי, וּמִמֵּילָא לְפִי מַה שֶּׁסָּתַם הַמְחַבֵּר בְּסָעִיף י׳ כְּהָרַמְבַּ״ם מִמֵּילָא גַּם בָּזֶה אָסוּר: (לח) **הַיְנוּ שֶׁיָּכִין פְּתִילוֹת חֲדָשׁוֹת מִבְּעוֹד יוֹם:** **ה** (לט) רַשַׁ״ל (פ״ב סי׳ לה) וְכֵן כָּתַב בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (ס״ק יג) וְהַגְּרַ״ז (סי״ג) וְקָרְבַּן נְתַנְאֵל (שם סי׳ כב אות י). וְהַטַּ״ז (סק״ח) דְּכָתַב דְּגַם זֶה שָׁרִי לֹא נְהִירָא כֵּן מֵרַאֲבַ״ד (פ״א ה״ד) וְרַשְׁבָּ״א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד ש״ג סי׳ ג) וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ד ח״א), וּבִפְרָט לְפֵרוּשׁ יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה בְּרַבֵּנוּ יְרוּחָם שֶׁגַּם לִכְבוֹד יוֹם טוֹב אָסוּר עַיֵּן שָׁם וְכֵן לְהָרַשְׁבָּ״א מְסַפְּקָא לֵיהּ בָּזֶה, וְעַל כָּל פָּנִים לִכְבוֹדוֹ בְּעָלְמָא בְּוַדַּאי אָסוּר אִם לֹא לְשִׁיטַת הָרַמְבַּ״ם (שם) דְּנֵר שֶׁל בַּטָּלָה מֻתָּר. וְרָאִיתִי בִּפְרִי מְגָדִים שֶׁמְּפָרֵשׁ דְּכַוָּנַת הַטַּ״ז הוּא בְּמַדְלִיק בַּלַּיְלָה עַל כָּל פָּנִים אֲבָל בַּיּוֹם גַּם הוּא מוֹדֶה, וּכְבָר הִשִּׁיגוֹ לְהַטַּ״ז בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי: (מ) רַשַׁ״ל (שם) וּמוֹר וּקְצִיעָה: (מא) מוֹר וּקְצִיעָה וְכֵן מוּכָח מִשִּׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ רמב) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְשַׁעְיָה, וְעַיֵּן גַּם כֵּן תְּשׁוּבַת הָרֹא״ש כְּלָל ה׳ סִימָן ח׳. וְהַמִּנְהָג הַזֶּה נוֹבֵעַ מִשַּׁ״ס סַנְהֶדְרִין ל״ב (ע״ב) וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ שָׁם הַתּוֹסָפוֹת (ד״ה אור הנר) וּמֻזְכָּר גַּם בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן רס״ה סָעִיף ה׳ בַּהַגָּ״ה וּבְשַׁ״ךְ שָׁם סָעִיף קָטָן כ״א. וְכֵן כָּתַב בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי שֶׁכִּמְדֻמֶּה לוֹ שֶׁנּוֹהֲגִין הֶתֵּר אֶלָּא דְּכָתַב שָׁם דְּסָמְכוּ עַל שִׁיטַת הָרַמְבַּ״ם דְּנֵר שֶׁל בַּטָּלָה מֻתָּר, וּבֶאֱמֶת זֶה אֵינוֹ דִּבְוַדַּאי מֻתָּר בִּכְגוֹן זֶה שֶׁהוּא מִפְּנֵי כְּבוֹד מִצְוָה וּכְמוֹ נֵרוֹת שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת: (מב) תְּשׁוּבַת הָרֹא״ש וְכֵן כָּתַב בְּשִׁבֳּלֵי לֶקֶט בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְשַׁעְיָה:

ליקוטי דברי הרב: א] אבל בשו״ע הרב (סי״ב) כתב: נר שכבה ורוצה לחזור ולהדליקו בו ביום מותר לחתוך הפחם שבראש הפתילה כדי שתהא נוחה לידלק אפילו בכלי המיוחד לכך [וראה בקונטרס אחרון סק״ד].

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי (לב) אַחַר מִנְחָה, וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם מֵכִין לְחֹל, * שֶׁהֲרֵי בְּהַדְלָקָתוֹ (לג) יֵשׁ מִצְוָה (לד) לְאוֹתָהּ (יג) [יג] שָׁעָה. (לה) כוּלְתַקֵּן (יד) הַפְּתִילוֹת וְהָעֲשָׁשִׁיּוֹת בְּיוֹם טוֹב אַחַר מִנְחָה, אִם רוֹצֶה לְהַדְלִיק בּוֹ בַּיּוֹם מֵתָּר, וְאִם לָאו, אָסוּר: ו לאֵין נוֹתְנִין (לו) נֵר עַל גַּבֵּי (טו) אִילָן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, מדְּחָישִׁינַן שֶׁמָּא יָבֹא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאִילָן: ז נאֵין פּוֹחֲתִין נֵר שֶׁל חֶרֶס, דְּהַיְנוּ בְּעוֹדוֹ רַךְ כְּמוֹ בֵּיצִים שֶׁל יוֹצֵר לְמַעֵךְ אוֹתוֹ בַּיָּד לַעֲשׂוֹת לוֹ בֵּית קִבּוּל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא (לז) עוֹשֶׂה כֶּלִי: ח (לח) * סאֵין חוֹתְכִין (לט) הַפְּתִילָה לִשְׁנַיִם, אֶלָּא אִם כֵּן עַל יְדֵי עשֶׁנּוֹתֵן שְׁנֵי רָאשֶׁיהָ בְּפִי שְׁנֵי

כ תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ״א (ח״ג סי׳ רעז) כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ הַבֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב). ל מֵימְרָא דְּרַב שַׁבָּת מ״ה (ע״א). מ רַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ד׳ (ה״ה). נ מִשְׁנָה בֵּיצָה ל״ב (ע״א) וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ״י (ד״ה אין פוחתין). ס שָׁם בַּמִּשְׁנָה. ע שָׁם (ע״ב) וּכְרַבִּי יְהוּדָה וְכִדְתָנֵי רַבִּי חִיָּיא, טוּר בְּשֵׁם הָרִי״ף (יז:) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ד׳ (ה״ז).

בַּאֵר הֵיטֵב

(יג) שָׁעָה. מַשְׁמַע אֲפִלּוּ אֵין שָׁם אָדָם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שָׁרִי מֵהַאי טַעֲמָא. וְאִם הוּא סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה אֲפִלּוּ בְּבֵיתוֹ שָׁרִי לְהַדְלִיק דְּצָרִיךְ הוּא לוֹ בְּאוֹתוֹ שָׁעָה. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״ב סי׳ כט), בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב אדוני), מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד). [אָמַר הַמַּגִּיהַּ, תָּמִיד הָיִיתִי מִשְׁתּוֹמֵם מַה שֶּׁרָאִיתִי לְהַדְלִיק נֵרוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב בְּעוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לְאַחַר מִנְחָה דְּלִכְאוֹרָה הוּא אִסּוּר גָּמוּר וּמְחֻיָּב לִמְחוֹת בָּאֵינוֹ יְהוּדִי כְּמוֹ שֶׁהַדִּין בְּאֵינוֹ יְהוּדִי הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל כַּמְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים. אֲבָל חַנֵּנִי ה׳ יִתְבָּרֵךְ לִלְמֹד הֶתֵּר, דִּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַבֵּית יוֹסֵף בְּסִימָן רע״ו (ד״ה ומ״ש וכו׳ אסור לכל) הַטַּעַם דְּלֹא מְהַנֵּי קָצַץ בְּנֵר מִשּׁוּם דְּהַגּוּף יִשְׂרָאֵל נֶהֱנֶה מִמֶּנּוּ אִם כֵּן כָּאן לֹא שַׁיָּךְ זֶה דְּהָא אֵין רוֹאִין לְאוֹרָם אֶלָּא בַּלַּיְלָה, וְהָוֵי כְּמוֹ שְׁאָר דְּבָרִים כְּגוֹן אֵינוֹ יְהוּדִי הָעוֹשֶׂה מַלְבּוּשׁ דְּמֻתָּר בְּקָצַץ בְּסִימָן רנ״ב (ס״ד); וְאַף לְפִי מַה שֶּׁכָּתְבוּ (שם ס״ב) דִּבְבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא מְהַנֵּי קָצַץ הוּא הַטַּעַם מִשּׁוּם חֲשַׁד כַּמְבֹאָר שָׁם, וּבְשֶׁל רַבִּים לֵיכָּא חֲשָׁדָא וְזֶה בָּרוּר שָׁם בַּפּוֹסְקִים. וְעוֹד, כַּמָּה פּוֹסְקִים, הָרַ״ן וְסִיעָתוֹ, מַתִּירִין גַּם בְּנֵר בְּקָצַץ וּכְדַאי לִסְמֹךְ עֲלֵיהֶם בִּמְקוֹם מִצְוָה וְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב, וְכַמָּה פּוֹסְקִים מַתִּירִין אֲפִלּוּ בְּחַד שְׁבוּת בִּמְקוֹם מִצְוָה, אִם כֵּן יֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמֹכוּ וּמִנְהָגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה הִיא. וְעַל הֶתֵּר זֶה יֵשׁ לִסְמֹךְ גַּם כֵּן עַל מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין שֶׁבְּיוֹם כִּפּוּר מַדְלִיק הָאֵינוֹ יְהוּדִי נֵרוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת קֹדֶם תְּפִלַּת נְעִילָה וּמִתְפַּלְלִין לְאוֹרָם, דְּלִכְאוֹרָה אֵין לָנוּ רְאָיָה לְהַתִּיר, אֲבָל עַל פִּי דְּבָרִים הָאֵלֶּה יֵשׁ סָמֶךְ וְסַעַד גָּמוּר לְהַתִּיר. כֵּן נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי לִלְמֹד זְכוּת עַל מִנְהָגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל]: (יד) הַפְּתִילוֹת. נִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ לְהַעֲמִיד נֵרוֹת שֶׁל שַׁעֲוָה לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה אָסוּר עַיֵּן סִימָן תק״ג. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו): ו (טו) אִילָן. וּלְמַטָּה מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים מֻתָּר. עַיֵּן סִימָן

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ה [יג] שָׁעָה. עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב וּבְהַגָּ״הּ שָׁם. וּבְבִרְכֵי יוֹסֵף (סק״ג) צָוַח כִּכְרוּכְיָא וְדָחָה דִּבְרֵי הַמַּגִּיהַּ וְכָתַב אִי אֲיֵישַׁר חֵילִי אֲבַטְּלִנֵּיהּ. וּבְשׁוּ״ת נוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו״ק) סִימָן ל״ג כָּתַב שֶׁבִּטֵּל מִנְהָג זֶה בִּמְקוֹמוֹ עַיֵּן שָׁם. וְאַף עַל פִּי כֵן בְּרֹב הַמְּקוֹמוֹת מַחֲזִיקִים בְּמִנְהָגָם וְאֵינוֹ יְהוּדִי הַמֻּשְׂכָּר לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַנֵּרוֹת הַדּוֹלְקוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֵיזֶה תַּקָּלָה חַס וְשָׁלוֹם אוֹמֵר לוֹ הַשַּׁמָּשׁ בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁלְּעֵת הָעֶרֶב בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים יַדְלִיק נֵרוֹת עַל הַמְּנוֹרָה שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא עוֹשֶׂה כֵּן מֵעַצְמוֹ, וְאַף שֶׁגַּם זֶה אָסוּר כַּמְבֹאָר בְּסִימָן ש״ז (ס״ב) מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהוּא צֹרֶךְ מִצְוָה קְצָת הַקֵּלּוּ בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה סִימָן ש״ז (סק״ו) בְּשֵׁם קִצּוּר שְׁלָ״ה. וְהֵיכָא דְּאֶפְשָׁר לְבַטּוֹלֵי מִנְהָגָא וְלַעֲשׂוֹת עַל דֶּרֶךְ יוֹתֵר מֻכְשָׁר יֵשׁ לְהַחְמִיר.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ע״פ ישעיה כד טו) ׳כַּבְּדוּ ה׳ בָּאֻרִים׳: (לב) אַחַר מִנְחָה. וְכָל שֶׁכֵּן קֹדֶם מִנְחָה דְּמֻתָּר שֶׁהוּא גַּם כֵּן לִכְבוֹד הַתְּפִלָּה: (לג) יֵשׁ מִצְוָה וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ אֵין צָרִיךְ לְהָאוֹר שֶׁעוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל אֲפִלּוּ הָכִי אִיכָּא מִצְוָה לְהַדְלִיק מִשּׁוּם כְּבוֹד בֵּית הַכְּנֶסֶת, (מג) וְאִם הוּא כְּבָר סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה אֲפִלּוּ בְּבֵיתוֹ שָׁרִי לְהַדְלִיק דַּהֲרֵי צָרִיךְ הוּא לוֹ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה: (לד) לְאוֹתָהּ שָׁעָה. וּמַשְׁמַע אֲפִלּוּ אֵין שָׁם אָדָם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שָׁרִי מֵהַאי טַעֲמָא. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה שהרי): (לה) וּלְתַקֵּן הַפְּתִילוֹת וְכוּ׳. וַאֲפִלּוּ (מד) לְהַעֲמִיד נֵרוֹת שֶׁל שַׁעֲוָה לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה אָסוּר, דְּגַם טִרְחָא בְּעָלְמָא אָסוּר מִשּׁוּם הֲכָנָה, (מה) וַאֲפִלּוּ מִיּוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי: ו (לו) נֵר וְכוּ׳ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. דִּבְיוֹם טוֹב פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר (מו) דְּהַנָּחָה בִּכְלַל שִׁמּוּשׁ הוּא, אֶלָּא אֲפִלּוּ אִם הִנִּיחַ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב עַל דַּעַת שֶׁיִּהְיֶה מֻנָּח שָׁם בְּיוֹם טוֹב אָסוּר, דְּכֵיוָן דִּבְיוֹם טוֹב מֻתָּר לְטַלְטֵל הַנֵּר חָישִׁינַן שֶׁיָּבוֹא לִטֹּל מִשָּׁם וְגַם זֶהוּ בִּכְלַל שִׁמּוּשׁ דְּאָסְרוּ חֲכָמִים וְכַנַּ״ל בְּסִימָן של״ו סָעִיף (ב׳) [א׳] בַּהַגָּ״הּ, (מז) וְזֶהוּ מַה שֶּׁסִּיֵּם הַמְחַבֵּר שֶׁמָּא יָבֹאוּ וְכוּ׳. וּכְבָר נִשְׁנָה הַדִּין הַזֶּה לְעֵיל בְּסִימָן רע״ז סָעִיף ד׳: ז (לז) עוֹשֶׂה כְּלִי. וְהוּא הַדִּין לִפְעָמִים כְּשֶׁעֲדַיִן הוּא רַךְ מְשִׁימִין קַשׁ אוֹ שְׁאָר דָּבָר בַּאֲוִירוֹ מִדֹּפֶן לְדֹפֶן כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְּלוּ הַדְּפָנוֹת יַחַד, אָסוּר לִטֹּל הַקַּשׁ מִתּוֹכוֹ בְּיוֹם טוֹב מֵהַאי טַעֲמָא. וְכֵן שְׁנֵי כֵּלִים שֶׁהֵם מְחֻבָּרִין יַחַד בִּתְחִלַּת עֲשִׂיָּתָן כְּגוֹן שְׁנֵי נֵרוֹת אוֹ כּוֹסוֹת וּכְהַאי גַּוְנָא אֵין פּוֹחֲתִין אוֹתָן לִשְׁנַיִם, שֶׁהוּא כִּמְתַקֵּן כְּלִי. וְאִם נִדְבְּקוּ מִמֵּילָא אַחַר כָּךְ דֶּרֶךְ עֲרַאי, מֻתָּר לְפָתְחָן [אַחֲרוֹנִים]: ח (לח) אֵין חוֹתְכִין. עַל יְדֵי סַכִּין. וְאִם רוֹצֶה לְנַתֵּק בַּיָּד עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה אין חותכין): (לט) הַפְּתִילָה לִשְׁנַיִם. דְּהוּא בִּכְלַל תִּקּוּן (מח) מָנָא שֶׁמְּתַקֵּן וְעוֹשֶׂה מִפְּתִילָה אַחַת (מט) שְׁתַּיִם. וְהוּא הַדִּין אִם הָיְתָה אֲרֻכָּה בְּיוֹתֵר וְאֵין נָאָה לוֹ (נ) וְחוֹתֵךְ מִמֶּנָּה

בֵּאוּר הֲלָכָה

* שֶׁהֲרֵי בְּהַדְלָקָתוֹ יֵשׁ מִצְוָה. עַיֵּן בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לד) שֶׁאֲפִלּוּ אֵין שָׁם אָדָם, וְהוּא מִמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד). וּבֶאֱמֶת אַף שֶׁכֵּן מוּכָח לִכְאוֹרָה מִבְּרָכוֹת נ״ג (ע״א) דְּהֵיכָא דְּלֵיכָּא חַזָּנָא הוּא מִשּׁוּם כָּבוֹד וּמוּבָא גַּם לְעֵיל סִימָן רצ״ח (סי״א) עַיֵּן שָׁם מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ מוּכָח מִשָּׁם אֶלָּא דְּבַלַּיְלָה הָיוּ דּוֹלְקִין נֵר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִשּׁוּם כָּבוֹד אֲבָל בַּיּוֹם וְשֶׁלֹּא בִּשְׁעַת תְּפִלָּה וְגַם בְּשָׁעָה שֶׁכְּבָר הָלְכוּ כָּל הַקָּהָל לְבֵיתָם לֹא מָצִינוּ שֶׁהוּא כָּבוֹד לְהַדְלִיק. וְעַיֵּן בַּבֵּית יוֹסֵף (ד״ה אבל של ביהכנ״ס) בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הָרֹא״ש וְהָרַשְׁבָּ״א וּמוּכָח שֶׁאֲפִלּוּ בַּיּוֹם וּבְשָׁעָה שֶׁאֵין מִתְפַּלְלִים אֲפִלּוּ הָכִי לְהָרֹא״ש אִיכָּא מִצְוָה, אֲבָל מִכָּל מָקוֹם אֶפְשָׁר דְּמַיְירֵי שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים עַל כָּל פָּנִים שָׁם וְאִיכָּא כְּבוֹד בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְכֵן מַשְׁמַע לִכְאוֹרָה מִתְּשׁוּבַת ר׳ יְשַׁעְיָה מוּבָא בְּשִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ רמב) דִּכְבוֹד בֵּית הַמִּדְרָשׁ הוּא גַּם כֵּן מִשּׁוּם כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת עַיֵּן שָׁם, וְהַיְינוּ כְּשֶׁיֵּשׁ בְּנֵי אָדָם שָׁם. וּבֶאֱמֶת מְבֹאָר בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְהָרַשְׁבָּ״א (שם) שֶׁחוֹכֵךְ בְּעִקַּר דִּין נֵר שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת בַּיּוֹם וַאֲפִלּוּ בִּשְׁעַת תְּפִלָּה מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת תְּפִלָּה וְגַם אֵין שׁוּם אָדָם שָׁם א]לֹא יָדַעְנָא אִם יֵשׁ לְהָקֵל, וְצָרִיךְ עִיּוּן. וְדַע עוֹד דִּבְבֵאר הֵיטֵב (ס״ק יג) מְצַדֵּד לִמְצֹא זְכוּת עַל מַה שֶּׁנָּהֲגוּ בִּזְמַנּוֹ לְהַדְלִיק נֵר עַל יְדֵי עַכּוּ״ם בְּשַׁבָּת אַחַר מִנְחָה כְּשֶׁחָל יוֹם טוֹב אַחֲרָיו, וּכְבָר צָוְחוּ עַל זֶה כַּמָּה אַחֲרוֹנִים. וּבְעִקַּר הַדָּבָר אֵינוֹ מוּבָן לְאֵיזֶה צֹרֶךְ נִכְנְסוּ הַנּוֹהֲגִים בְּפִרְצָה דְּחוּקָה לְהַתִּיר לִדְלֹק בְּשַׁבָּת לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב שֶׁבְּיוֹם טוֹב מֻתָּר בְּעַצְמוֹ לְהַדְלִיק, וְאִי מִשּׁוּם שֶׁבְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת יִהְיֶה אוֹר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כְּדֵי שֶׁיִּכָּנְסוּ לְיוֹם טוֹב בְּשִׂמְחָה אִם כֵּן הֲלֹא יוֹתֵר טוֹב שֶׁיֹּאמְרוּ לְעַכּוּ״ם לְהַדְלִיק בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דִּשְׁרֵי עַל כָּל פָּנִים לִקְצָת פּוֹסְקִים בִּמְקוֹם מִצְוָה כַּמְבֹאָר לְעֵיל סִימָן רע״ו בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן כ״ד עַיֵּן שָׁם, אֶלָּא דְּבֶאֱמֶת דְּגַם בָּזֶה קָשֶׁה לְהָקֵל דְּמַאי מִצְוָה אִיכָּא הָכָא. וּלְעִנְיַן נְעִילָה יִתְבָּאֵר אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בִּמְקוֹמוֹ (סי׳ תרכג משנ״ב סק״ג): ח * אֵין חוֹתְכִין וְכוּ׳. וְאִם מֻתָּר לְנַתְּקָן בַּיָּד וְלַעֲשׂוֹתָן לִשְׁתַּיִם ב]לֹא נִתְבָּאֵר בָּאַחֲרוֹנִים. וְלִכְאוֹרָה מִלְּשׁוֹן חוֹתְכִין מַשְׁמַע דַּוְקָא בִּכְלִי וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה בְּסוּגְיָא זוֹ (פ״ד סי׳ יב) וּבְאֵלִיָּה רַבָּה סָעִיף י׳ (סק״ל) אֶלָּא דְּמִדְּאִיצְטְרִיךְ הַשַּׁ״ס (לב:) לְאַשְׁכּוּחֵי הַתֵּירָא שֶׁפּוֹסְקָהּ עַל יְדֵי אוּר מַשְׁמַע דְּבִשְׁאָר גַּוְנֵי אָסוּר, דְּדַוְקָא הָתָם דְּנִרְאֶה דִּמְכַוֵּן לְהַדְלָקָה כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ״י (שם ד״ה בפי) מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא הֲרֵי עַל כָּל פָּנִים עוֹשֶׂה אוֹתָהּ לִשְׁתַּיִם וְנִרְאֶה כִּמְתַקֵּן מָנָא וּכְקַשְׁיַת הַגְּמָרָא מַאי שְׁנָא בְּסַכִּין וְכוּ׳ וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ״י שָׁם (ד״ה דקמתקן). אֶלָּא שֶׁבָּרַמְבַּ״ם פֶּרֶק ד׳ (ה״ז) מְפֹרָשׁ לְהֶדְיָא דְּדַוְקָא בִּכְלִי, וּבַיָּד מֻתָּר, וּכְפִי הַנִּרְאֶה הוֹצִיא אֶת דְּבָרָיו מֵהָא דְּאָמְרִינַן בַּשַּׁ״ס (שם) מְמַעֲכָהּ בַּיָּד, וְלֹא פֵּרֵשׁ כִּשְׁאָרֵי מְפָרְשִׁים דְּקָאֵי אַמֵּימְרָא רִאשׁוֹנָה דִּגְמָרָא לְהַחְמִיר, אַאֵין גּוֹדְלִין אֶת הַפְּתִילָה, אֶלָּא אַמַּה דְּסָלֵיק שָׁם וְאֵין חוֹתְכִין וַעֲלֵהּ קָאָמַר בַּשַּׁ״ס דִּמְמַעֲכָהּ בַּיָּד, וְכֵן מָצָאתִי בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה (פ״ד מ״ד) שֶׁפֵּרֵשׁ כֵּן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מג) פּוֹסְקִים: (מד) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מה) אַחֲרוֹנִים: (מו) אֵלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן רע״ז לְדַעַת רַשִׁ״י וְרֹב הַפּוֹסְקִים, וְהוּא הָעִקָּר [אֵלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן רע״ז סָעִיף ד׳ (ס״ק יג), וְכֵן מַסְקָנַת שְׁאָר אַחֲרוֹנִים בְּסִימָן של״ו (ס״א)]: (מז) אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כו) וְחָמַד מֹשֶׁה (ס״ז), וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז): ח (מח) גְּמָרָא (לב.): (מט) וַאֲפִלּוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לַפְּתִילָה הַשֵּׁנִית [כֵּן מוּכָח מִמָּגֵן אַבְרָהָם לְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן ח׳ דְּקָמַחְמִיר שָׁם בְּסַכִּין וְהוּא הַדִּין הָכָא]: (נ) הַגְּרַ״ז (סי״ט):

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (סי״ד) כתב: נרות של בית הכנסת אין זה נר של בטלה ומותר להדליקן אפילו ביום טוב אחר מנחה וכו׳ אפילו אין שם אדם בבית הכנסת מפני שהוא כבוד המקום כשמדליקין נרות לפניו. **ב]** ובשו״ע הרב (סי״ט) כתב שאסור אפילו ביד.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah